

Inspecteur Vos

P.T. Hoekstra
J.B.F. Veldhuis

Inspecteur Vos

Eerste druk 2019

Copyright © 2019 henv.press

Auteurs: P.T. Hoekstra & J.B.F. Veldhuis

ISBN: 97 894 0219 5316

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

proloog

Van de grote kop koffie in zijn handen kwam warme damp. Het deed hem denken aan de sigaretten die hij nog niet zo lang geleden dagelijks rookte. De drang naar sigaretten had hij vervangen door nicotinepleisters en grote, net iets te dure, koppen koffie met een paar klontjes suiker te veel.

‘Waar denk je aan, Vos?’

Aan zijn rechterzij liep Vink. Hij kende haar van de politieacademie, waar ze samen succesvol opgeleid waren tot rechercheur. Tijdens een vakantie met haar studievriendinnen ontmoette ze een aantrekkelijke, blonde Brit, waarmee ze meerdere keren afsprak. Ze was tot over haar oren verliefd en nam geen genoegen met een plek in zijn leven als vakantieliefde. Ondanks de waarschuwingen van haar vriendinnen, koos ze voor een langeafstandsrelatie. Gedurende haar studie zag ze hem slechts een aantal keer. Toch besloot ze na haar studie naar Liverpool te vertrekken om samen te gaan wonen.

Na haar vertrek had Vos nog weinig van haar gehoord. Tot ze plots terugkeerde bij de Landelijke Recherche.

‘Ik had hier nooit aan moeten beginnen,’ zei Vos, starend in zijn kop koffie.

Hij bewoog zijn hand rustig heen en weer, zodat het melkschuim van de rand af zou komen. Hij zuchtte en nam een flinke teug van de lauwwarm geworden koffie.

‘Waarom niet?’ vroeg Vink, haar stem klonk enigszins bezorgd.

‘Goede voornemens,’ antwoordde hij.

Een paar dagen geleden zat hij hier ook. ’s Nachts. Te kijken naar het vuurwerk dat in de hele stad afgestoken werd. Hij had in een aangeschoten bui nog geschreeuwd tegen een groep jongeren die een rotje naar hem had gegooid.

‘Pas op! Ik werk bij de politie.’

Toen de jongeren besloten om nog een stuk knalvuurwerk in zijn richting te gooien, had Vos de achtervolging ingezet.

De achtervolging duurde nog geen minuut. Zijn conditie was niet meer als toen hij van de politieacademie kwam. Het jaar op kantoor had zijn sporen achtergelaten. Op kantoor gebeurde nooit wat en de enige manier om die sleur te doorbreken, waren

de rookpauzes. Het begon met een sigaret per dag, maar binnen de kortste keren rookte hij ook stevast buiten kantoortijd. Op het hoogtepunt van zijn nicotineverslaving rookte hij minstens één pakje per dag. Het was niet de eerste keer dat hij van zijn verslaving af probeerde te komen, maar een achtervolging verliezen van tieners was voor hem de druppel. Hij moest en zou stoppen. Deze keer zou het lukken. Met een tevreden glimlach had hij besloten dat dit zijn goede voornemen zou worden.

‘Ik snap die goede voornemens ook niet. Je kunt toch altijd aan jezelf werken, waarom heb je daar een speciale feestdag voor nodig?’

Op het moment dat Vos wilde antwoorden, ging zijn telefoon.

‘Met Vos.’

Aan de andere kant van de lijn klonk een schelle stem. De stem sprak van een mogelijke moord en gaf de locatie van de plaats delict.

‘Op naar de Domtoren!’

één

Het Domplein was afgezet met rood-wit politielint. Voor het lint verzamelde zich een groep met toeschouwers, die langzaam dichterbij probeerde te komen. Verschillende agenten kwamen eraan te pas om de groep in toom te houden. Vos en Vink stapten uit.

‘Is Boersma er al?’

Hofman, de lijkschouwer, keek om

‘Hij is onderweg. Zijn jullie al ingelicht?’

‘Nee, dat zou Boersma hier doen.’

Vos en Vink namen plaats op de stoep voor de Domtoren. Onder de Domtoren was de technische recherche begonnen aan het verzamelen van bewijsmateriaal. Vink keek tegen de toren op.

‘Weet je, Vos. Ik heb zo’n hekel aan deze toren.’

Vos keek haar schaapachtig aan. Hij had geen idee wat voor verhaal er nu weer zou komen.

‘Mijn ouders bedachten ooit dat een familieweekend in Utrecht een goed idee zou zijn. Mijn oom, neefjes en nichtjes, opa en oma. Iedereen was gekomen. Het figuurlijke en letterlijke hoogtepunt van dit weekend was het beklimmen van de Domtoren. Mijn opa had net een nieuwe heup, maar was vastberaden samen met ons de top te bereiken. Nou, je raadt het natuurlijk al...’

Vlak voor hen stopte een auto. Inspecteur Boersma en rechercheur Van der Meeren stapten uit.

‘Mannen,’ sprak Boersma, ‘vanochtend kregen we van een aantal toeristen een melding over een lijk. We zijn nu bezig met de identificatie, maar alles wijst op moord. Het lijkt alsof er iets op het lichaam vastgeplakt zit.’

‘Hoe bedoel je, het lijkt?’ vroeg Vink verbaasd.

‘De technische recherche heeft de plaats delict zoveel mogelijk intact gehouden, zodat wij ons eigen onderzoek kunnen starten.’

‘Luister eens, zolang hij daarboven hangt, is er voor mij vrij weinig te onderzoeken,’ zei Hofman geïrriteerd.

Hij had zijn witte overall al aangetrokken, in zijn rechterhand had hij een koffertje met verschillende gereedschappen.

‘Hoe bedoel je “hij hangt”?’

Uit de stem van Van der Meeren kon je opmaken dat Boersma haar tijdens de rit van het politiebureau naar de plaats delict nog niet volledig had ingelicht.

‘Nou,’ vervolgde Boersma, ‘het lijk is vastgespijkerd boven het voetgangerspad onder de Domtoren.’

Een golf van afschuw weerklonk onder de rechercheurs. In al hun jaren bij de recherche hadden ze zoiets nog niet meegemaakt.

Hofman doorbrak de stilte.

‘Zullen we dan maar?’

De rest van het team stemde stilzwijgend toe. Ze liepen richting de onderdoorgang.

Aan de gotische bogen hing een kalende man in zwart gewaad. Zijn kleding stak af bij de kleur van zijn gezicht. De angst was nog duidelijk aanwezig in zijn ogen. Zijn lippen waren blauw. De rigor mortis was al ingetreden. Ter hoogte van zijn hart leek een stuk papier op het gewaad te zijn gelijmd. De tekst was vanaf de grond onleesbaar.

Hofman was nog altijd zichtbaar geïrriteerd.

‘Zolang hij daar hangt, kan ik écht niks.’

‘Ik weet het, Boudewijn, maar we moesten het eerst met onze eigen ogen gezien hebben. Ik zal de technische recherche inseinen dat ze de plaats delict kunnen komen opruimen. Ik verwacht dat het lijk over een uurtje klaar is voor onderzoek. Van der Meeren, wij gaan naar kantoor. Vos, Vink, blijven jullie hier?’ Zonder op een antwoord te wachten, draaide Boersma zich om en liep richting zijn auto. Op een meter volgde Van der Meeren. Vos en Vink bleven enigszins beduusd achter.

‘En nu?’

‘Hetzelfde als altijd, maar eerst ...’

Voordat Vos zijn zin af kon maken, vulde Vink hem aan.

‘Koffie.’

In een wereld vol bloedsporen, moord en narigheid was koffie sinds kort een belangrijke stimulans bij het succesvol afronden van een zaak. Nadat Vos gestopt was met roken, merkte hij dat zijn concentratievermogen aanzienlijk was afgenomen. Bij het denken aan een zaak begon zijn hoofd al snel te tollen. De details deden hem duizelen. Zijn benen werden week en zijn armen voelden krachteloos aan. Tweemaal ging hij op kantoor tegen de

vlakke, waarna Boersma hem voorstelde opnieuw te beginnen met roken.

‘Zo heb ik niks aan je, Vos. Het is óf roken, óf voor onbepaalde tijd met verlof.’

Vos wist dat Boersma hem hiervoor niet naar huis kon sturen, maar hij realiseerde zich wel dat hij zich moest herpakken. Vink stelde koffie voor.

‘Oploskoffie, het heeft mij ook enorm geholpen.’

Een nieuwe verslaving was geboren.

Op de hoek van het plein zat een koffiezaak.

‘Wat wil jij?’

Vink stelde de vraag uit beleefdheid.

‘Cappuccino. Met een extra shot espresso.’

Toen Vink de zaak uit kwam, stond Vos met grote ogen te kijken naar het academiegebouw. Van jongs af aan had architectuur zijn interesse. Het was zijn jongensdroom om in de voetsporen van zijn vader, de beroemde Vos senior, te treden. Deze was een van de eerste ontwerpers in De Stijl, waartoe ook Rietveld behoorde. Helaas had Vos de genen van zijn moeder geërfd, waardoor hij nog geen rechte lijn op papier kon zetten.

‘Vos, ik heb een mogelijk aanknopingspunt.’

Vos draaide zich om.

‘Waar is de koffie?’

‘De barista vertelde mij dat ze vanochtend, toen ze aan kwam fietsen, een auto met grote snelheid bij de poort heeft zien vertrekken. Zó vroeg had ze daar nog niet eerder een auto gezien.’

‘Kon ze de bestuurder omschrijven?’

‘Geblindeerde ramen. Geen schijn van kans.’

‘Het type auto?’

‘Ze gaf aan dat ze niet thuis is in automerken, maar het gaat om een zwart busje. Het was te donker om het kenteken te lezen.’

Vos zuchtte.

‘Dus we zijn op zoek naar een zwart busje met geblindeerde ramen in de regio Utrecht. Dat is zoeken naar een speld in een hooiberg. Waar is de koffie?’

Zichtbaar gefrustreerd draaide Vink zich om en verdween in de koffiezaak. Enkele minuten later keerde ze terug met twee grote

koppen koffie. Al drinkend liepen ze terug richting het lijk, dat inmiddels van het plafond gehaald was.

‘Dit is een van de beste koppen koffie die ik ooit heb gehad.’

Vos genoot zichtbaar van iedere teug.

‘Ja, heerlijk. Je merkt dat ze zelf hun koffiebomen branden en malen. Als je dit eenmaal hebt gehad, wil je nooit meer van die koffie die ze op elke straathoek verkopen.’

‘Die zijn anders ook best lekker.’

Vink besloot hier niet langer op in te gaan. Ze wist dat haar woorden aan dovemansoren gericht waren. Wanneer Vos zijn mening had gevormd, was het moeilijk hem te overtuigen. Na een minuut in stilte naast elkaar te hebben gelopen, zagen ze Hofman gehurkt bij het lijk zitten.

‘En?’

‘Hij is al minstens tien uur dood. Het tijdstip van overlijden verwacht ik nader te kunnen bepalen tijdens de sectie. Gelukkig voor de arme man was hij al overleden, voordat hij hier werd opgehangen,’ Hofman klonk ernstig.

‘Enig idee hoe hij wél om het leven gekomen is?’ vroeg Vink.

‘Het lijkt op verstikking, maar ook hierover kan ik pas zekerheid geven na de sectie.’

Vos en Vink keken elkaar aan. Zonder iets te zeggen, wisten ze wat de bedoeling was. Samen liepen ze in de richting van hun auto. Vink nam plaats achter het stuur. Vos koos, zoals gewoonlijk, de bijrijdersstoel.

Jaren geleden behaalde hij zijn rijbewijs, maar tijdens zijn opleiding tot rechercheur merkte hij dat het misschien verstandiger was het rijden aan een ander over te laten. Tijdens een van zijn ritten van de plaats delict naar de academie was hij zo in gedachten verzonken geweest, dat hij de route op de automatische piloot had afgelegd. Hij realiseerde zich dat hij op deze manier een mogelijk gevaar voor anderen was, terwijl hij juist bij de politie was gaan werken om mensen te beschermen.

In een mum van tijd hadden ze het centrum van Utrecht verlaten. Vink keek Vos tevreden aan.

‘Vanochtend deden we er, van Woerden naar Utrecht, langer over.’

‘Hij is gewurgd.’

Ze schrok niet meer van een dergelijke plotselinge opmerking. Ze werkte inmiddels lang genoeg met Vos samen om te weten dat zijn focus altijd op de zaak lag. Zwijgend wachtte ze op zijn vervolg.

‘Simpele optelsom. Eén en één is twee. Striemen in de nek plus geknapte bloedvaten in het oog is verstikking.’

Vink had ook geleerd om af en toe te zwijgen. Dit was zo’n moment. Vos klonk zeker van zijn zaak en dus besloot Vink zijn woorden glimlachend af te doen met een knikje.

‘Kun je je die casus uit ons laatste jaar van de opleiding nog herinneren? Die over John Wayne Gacy?’

‘Je bedoelt de Killer Clown?’

‘Inderdaad. Hij was verantwoordelijk voor de dood van minstens drieëndertig mannen ergens in Amerika. Hij lokte ze naar zijn huis om ze daar, verkleed als clown, te vermoorden.’

‘Clowns.’

Een lichte trilling was hoorbaar in haar stem.

Vink had een aantal minder prettige jaren achter de rug, sinds de killerclown-rage onder jongeren was begonnen. Verschillende groepen tieners verborgen zich, verkleed als clowns, na zonsondergang in de struiken om onschuldige voorbijgangers de stuipen op het lijf te jagen.

Dat was Vink ook overkomen. Als lid van een speciale eenheid die zich bezighield met het opsporen en opsluiten van killerclowns, werd ze ’s nachts opgeroepen om een melding te onderzoeken. Vaak waren deze meldingen loos alarm. Vink was als eerste ter plaatse. Vanuit haar auto doorzocht ze de hoofdstraat van Kamerik, toen op een van de huizen het silhouet van een persoon met een levensgrote hamer verscheen. Ze maakte melding over de portofoon en kreeg te horen dat haar collega’s tien minuten van haar verwijderd waren. Dat vond ze te lang.

Voorzichtig opende ze de deur van haar auto. Terwijl ze uitstapte hield ze met één hand de deur vast. De andere plaatste ze op haar lege holster. Ze beseftte dat ze haar dienstwapen niet bij zich had. Op het moment dat ze weer in haar wagen wilde stappen, zag ze opnieuw een schim. Ditmaal dichterbij. De drang om de

gemaskerde jongeren te ontmaskeren, won het van haar verstand.

Ze sloop in de richting van de schaduw. In een etalageraam zag ze de weerspiegeling van een wegrennende killerclown. Vink bedacht zich geen moment en sprintte het steegje in. Het steegje liep dood. De killerclown was verdwenen. Achter zich hoorde ze een naargeestige lach. Langzaam draaide ze zich om. Daar stonden ze, gekleed in clownspakken. Het ene masker nog angstaanjagender dan het andere. Ze kwamen steeds dichterbij. Haar hart bonsde in haar keel. Een fel licht verblindde haar. Was dit het einde van de tunnel? Haar vraag werd beantwoord met het geluid van een naderende sirene. Geschrokken draaiden de killerclowns zich om. Ze waren even snel verdwenen als ze gekomen waren.

‘Moord door verstikking, om precies te zijn.’

Ongestoord vervolgde Vos zijn verhaal.

‘Het beeld van het lijk kwam overeen met de foto’s van de slachtoffers van John Wayne Gacy.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Ook daar waren duidelijk striemen in de nek en geknapte bloedvatjes in de ogen te zien. Eén en één is twee, Vink.’

‘Eén en één is twee,’ herhaalde Vink twijfelend.

twee

In Utrecht was intussen het eerste onderzoek afgerond. Het lichaam werd in een lijkszak opgeborgen en achterin het busje van de forensische dienst gelegd. Hofman zag het busje vertrekken, terwijl hij zijn spullen netjes opborg.

‘We zien elkaar snel weer,’ mompelde hij.

Het politielint rondom de plaats delict was opgeruimd. Het plein begon te leven. Voordat Hofman zijn auto instapte voor de tocht naar het mortuarium, stak hij zijn sigaar op.

‘Vannacht een moord. Vanochtend een moord. Mag een lijkschouwer nog slapen?’ Hofman sprak alsof hij een antwoord van de lege bijrijdersstoel verwachtte. ‘Ik bedoel, kunnen die moordenaars niet met elkaar afstemmen dat ze dagelijks maar één moord plegen?’

Van de bijrijdersstoel kwam geen antwoord. Hofman nam een trek van zijn sigaar.

‘Deze was tenminste interessant. Iets nieuws. Iets verfrissends. Een uitdaging waar elke lijkschouwer jaloers op zou zijn.’

Hofman had vannacht net zijn pyjama aangetrokken toen zijn telefoon ging. Een schelle stem maakte aan al zijn dromen over slaap een eind. Het was tijd zijn pyjama in te ruilen voor een witte overall met latex handschoentjes.

Hij stak een sigaar op, en stapte in zijn auto. De motor was nog warm.

Op de plaats delict trof hij een lijk aan, waarbij de messteken duidelijk zichtbaar waren. Het ging om een zevenendertigjarige man die, als hij de rechercheur ter plaatse mocht geloven, om het leven was gebracht door zijn echtgenote.

‘Nee, dan is dit écht een uitdaging.’

Hij belandde in de narigheid van een snelweg op de vroege ochtend en zuchtte diep.

‘Wat een verkeer. Waarom moet iedereen tegelijkertijd met de auto vertrekken? Er bestaat toch ook een trein?’

Geïrriteerd nam hij een trek van zijn sigaar. De laatste keer dat hij zo in de file stond, was met Vos. Vos had toen behoorlijk wat commentaar gehad op zijn rijstijl. Het begon al op het moment dat hij de auto niet aan de praat kreeg. Hij stopte de sleutel in het

contact. De auto sputterde. Hij deed nogmaals een poging, wederom zonder resultaat. Geprikkeld had Vos de sleutel vastgepakt en omgedraaid, ook hem lukte het niet.

‘Waarom heb je dan ook zo’n oude auto?’ had Vos geërgerd gezegd.

Hofman negeerde de opmerking en deed nog een poging. De klank van een ronkende motor ervoer hij als een opluchting. Vol goede moed begon Hofman aan hun rit richting het mortuarium, maar toen hij Vos zich verkrampst vast zag houden aan de handgreep boven de deur, vervloog dat gevoel onmiddellijk.

‘Is er iets?’ had hij aan Vos gevraagd.

Hij had beter moeten weten.

‘Of er iets is?’

De retorische wedervraag tekende het humeur van Vos.

‘Je rijdt zo dicht achter anderen dat het lijkt alsof je gesleept wordt, bij elke kruising doe je alsof er een stopbord staat en als je optrekt klinkt het alsof we ieder moment kunnen opstijgen.’

Hij wist ook wel dat Vos het allemaal niet zo bedoelde, maar op dagen als deze, waarop stress de overhand nam, kon Vos nogal bot uit de hoek komen. Vaak volgde er iets later een verkapt excuus, want Vos had moeite met formele excuses.

‘Het is de stress,’ had hij gezegd.

‘Weet ik.’

In stilte hadden ze hun tocht vervolgd.

Langzaam kwam het verkeer weer op gang en voor hij het wist, was hij terug bij het mortuarium. Terwijl hij zijn auto parkeerde, nam hij nog een laatste trek van zijn sigaar. Hij drukte zijn sigaar uit en legde hem voorzichtig terug in de sigarenhouder.

‘Tot straks.’

Hofman had de gewoonte om tegen alles en iedereen te praten. Het had iets rustgevends en hielp hem in zijn hoofd orde op zaken te stellen.

Hij stapte uit en liep richting de grote, glazen deuren die de ingang van het mortuarium kenmerkten. Het mortuarium had aan de buitenkant iets weg van een ziekenhuis; hoekig en kil. Vos had ooit gezegd dat het oude gebouw hem deed denken aan de Deutschlandhalle, een gebouw ontworpen door Albert Speer in